

06. February 2023

Onderwijs en cultuur

"Alle mensen lachen in dezelfde taal".

Volle bak bij de Syrië-lezing met Lutz Jäkel

"Syrië - herinneringen aan een land zonder oorlog" is de titel van de multimediale live reportage waar bijna 100 gasten donderdagavond naar luisterden in het voormalige Futura in het Mediacentrum.

Muaiad Abd Alrahman, lid van de Integratieraad en zelf een Syrische vluchteling, heette de gasten welkom namens het Centrum voor Volwassenenonderwijs Bocholt-Rhede-Isselburg en het Integratiebureau en de Integratieraad van de stad Bocholt, die deze lezing gezamenlijk hadden georganiseerd.

"Ik ben sinds 2016 in Duitsland en ik ben blij dat de VHS en het integratiebureau vandaag Lutz Jäkel voor de lezing hebben kunnen winnen."

Jäkel, fotojournalist, auteur en spreker tijdens lezingen, meldde dat tegenwoordig veel mensen - ook in Bocholt - Syrische burens, werkcollega's en ja - zelfs al Syrische vrienden hebben. "Velen hebben zeker ook contact via hun vrijwilligerswerk, en vandaag wil ik laten zien hoe Syrië er voor de oorlog uitzag," zei Jäkel.

Massa Al-Kher en Massa An-Nour

Het duurde niet lang voordat Jäkel warm liep voor de gasten. Er was een beetje Arabisch aan het begin, toen hij de gasten begroette met "Massa Al-Kher", wat "Goedenavond" betekent. "En wat antwoord je me dan? Massa An-Nour, wat betekent "Ik wens je een nacht vol licht". Bij de tweede poging lukte het wel.

De afgestudeerde islamoloog bezocht Syrië voor het eerst in 1993 in het kader van zijn studie en was meteen enthousiast. "Geen enkel land van mijn vele reizen heeft mij zo beïnvloed en geïmponeerd als Syrië," benadrukte Jäkel. Hij begon met foto's van oorlogsfotograaf Christian Werner, die de omvang van de verwoesting van nu meer dan 12 jaar oorlog lieten zien. "Dit is het eerste waar we aan denken als we vandaag aan Syrië denken: oorlog, vernietiging en lijden," zei Jäkel. Hij wilde zijn zeer persoonlijke herinneringen en foto's van twintig jaar reizen door Syrië afzetten tegen de beelden van de oorlog.

Dit is Syrië

De eerste halte op Jäkel's reis was Damascus, de hoofdstad en oudste stad ter wereld, waar al meer dan 6000 jaar mensen wonen. Volgens de legende doodde Kaïn hier zijn broer Abel, is het de geboorteplaats van Abraham, en zou ook het graf van Johannes de Doper zich hier bevinden. Als hij aankwam op het vliegveld van Damascus, was de eerste plaats waar hij altijd naartoe ging "Bagdash", de oudste ijssalon in het Midden-Oosten. "Het moest gewoon gebeuren..." zei Jäkel. "Dit is Syrië," benadrukte hij boven een foto van het Nofarah café. "Hier zitten vrouwen en mannen bij elkaar, oud en jong, het toont een dwarsdoorsnede van alle levensstijlen die Syrië te bieden heeft," meldde Jäkel.

Verwoest Palmyra

Hij heeft nog foto's van Palmyra, waarvan grote delen zijn verwoest door de terroristische milisie IS, die ons een beetje kunnen herinneren aan de hoogtijdagen van de oude woestijnstad 2000 jaar geleden. "Als ik vandaag de foto's zie, bijvoorbeeld van Hadrian's Arch in Colonnade Street, en weet dat er veel verwoest is, vraag ik me af wat er gebeurd is met alle mensen die ik daar ontmoet heb."

Culturele rijkdom

Andere landschapsbeelden deden enigszins denken aan het Italiaanse Toscane. "Wat weinig mensen weten, is dat zelfs de cipres, die zo typerend is voor Toscane, een migratieachtergrond heeft, hij is ooit vanuit Perzië naar Italië gekomen." Veel dingen komen je bekend voor als je er naar kijkt. "Er zijn veel overeenkomsten als je kijkt naar wat we gemeen hebben," laat Jäkel aan het eind van de lezing bedachtzaam zien en haalt een citaat aan van de journalist Christoph Reuter, die jarenlang verslag deed van de oorlog in Syrië: "Het was niet moeilijk om een ansichtkaart-idylle over Syrië te tekenen, het was ook niet helemaal fout, het was alleen onvolledig." Hiermee ging Jäkel in op het feit dat de dictatuur in Syrië, die meer dan 50 jaar duurde, niet datgene is wat het land tot op de dag van vandaag vormt en zo bijzonder maakt. "Mijn hart bloedt als ik zie wat een vuil spel er wordt gespeeld met dit cultureel en menselijk zo rijke land. We moeten immers niet vergeten: Syrië is zo'n cultureel en menselijk rijk land, niet vanwege de dictatuur, maar ondanks de dictatuur."

Tot slot liet hij de Syrisch-Duitse Youtuber Firas Alshater, die ook Damascus is ontvlucht vanwege de oorlog, aan het woord. Want Firas Alshater is ervan overtuigd dat het niet uitmaakt hoezeer een volk wordt onderdrukt en een land verwoest, uiteindelijk blijft de verenigende boodschap: "Alle mensen lachen in dezelfde taal".

Lutz Jäkel bij de lezing in Bocholt
© Stadt Bocholt